

*Del serre al bòsc*¹

1. ... a la chapeleta

Alexandre Génadot

Trobaretz dinc aquel librilhon quaquas poesias mieunas e d'autras que son de traduccions de poesias (de chançons tanben) chausidas.

Poesias originalas

Acrostic amorós

L'univèrs tot vira a son entorn, esperdut.
Umil agach, fònt inachababla dels blaus,
Comol de la mai prigonda e bèla vertut,
I vòli chabussar per la melhor descriure
La sorja de l'azur. Vòli far un grand laus
E qu'Omer de ma bocha aqueles mòts desliure.

Ivèrn de 2014, poesia premiada al concors de Mesclum

Estre de per ma mia e veire per sos uèlhs,
Se nejar dins la mar de sa quita existéncia,
Me vestir de son anma e fugir son abséncia,
Ansin es lo desir que confisi als cèls.

Ma Lu, escrinh de lutz, beluja de mas vidas,
Un jorn que benlèu legiràs mon poema,
Saupràs quante fuòc, Amor, lo meu còr estrema,
Al dintre de ton còs de chalors infinidas.

Planh

Ara que los chants dels auçèls
Se pòdon tornamai ausir
Dins la rama dels aubres bèls,
Un grand planhum vai ressondir.

Prima de 2015, poesia premiada al concors del Bornat dau Perigòrd

Òc, se vei d'en pertot masèls,
E femnas, òmes, demesir
Suls grangs chamins que son tombèls,
Pels qu'Euròpa vòlon gandir.

Veja en las calas dels vaissèls,
D'òmes quichats, plen de desir,
Qu'an cresegut tant de cimbèls,
E que la mar vai espandir.

Òc, veja encara en lors troçèls,
D'enfants tuats sens ges consir,
Davant lors maires pels barbèls
Que son disciples de nadir.

Entrò quora aquestes cèls
Veiràn los chaples e l'asir ?
Per'quò, non son gaires rebèls
Los que son tant de fòrbandir...

Novembre

I

La maja part de mas pensadas
 Un bel parçan de mon ciel blau
 Crema a sègre ta cavalcada
 Inagantabla e bauja
 Liura e barrada
 E mai que tot enfachinaira

II

Vera lutz, dòna daurada, siás una
 Iscla d'aur en aut de Pey Berland
 Romieus sota ta vista benvolenta
 Gandré de bordalés s'amasson

Ieu tanben, chada matin m'esquichi
 Impatient, dinc lo tram B

Al canton de ton cancèl

III

Pluèja
 Vent blanc e nèbla grisa
 Lo marin chada jorn ven nos baisar las pòtas
 Chauças banhadas
 Lutz amagada
 E 'queles giropòdas que s'esquilhan
 Sul caladat que Santa Cat' alisa

Macronada

*Amic, i chau tornar, Scarron, revelha-te !
 Mazarin es tornat ! Dau ! Dau ! Afana-te !*

Aquò fai mai d'un mes que nos plòu a ferrat,
 Garona dins son gròs los pes ven nos lechar.
 Sofrisses char Bacchus que de Bordèu la crana
 Que t'adòra, te lausa, que son solelh òm pane ?
 Perqué ? Perqué Bacchus ? Perqué sus nos tant d'aiga ?
 Aaaaaaaa l'amic, t'ausissi dinc lo vin que m'asaiga :

Qu'aquò's de Jupiter que ven nòstra maganha !
 De sa ciutat solelh lo pichon Charlamanha,
 Non content de nos prendre enjusqu'au darrièr sòu,
 Coma un jorn me diguèt un que ne n'aviá pro :
 « Agacha bien ta biaça, t'an panat ton dessert,
 Mas als vielhs coma ieu an laissat lo càncer ! »

Nos pren la nòstra lutz que daura lo rasin !
 Aubora-te Bordèu ! Para-te del coquin !

21/10/20

Me remembri que i a cinc ans
 Embe la greda sul tablèu grand
 Aviái escrich als estudiants

Lo fluctuat nec mergitur
 Per galejar disi sovent
 Quand trantalhan mai d'un moment
 Que pels calculs son un pauc lents
 Que chau jamai avedre paur

E chada còp que disi 'quò
 Pensi al bon Papa pr'aquò
 Pas lo de duèi mas d'autres còps
 Lo qu'a mon grand semblava tant

E dimercrès un còp de mai
 Trenquèi a setze oras emb eslgai
 Lo cors de mon cors ailai
 En plen mitan d'una integrala

E escriguèi un vers latin
 Tot aquò's important a la fin
 Aquò m'es vengut lo matin
 Un "homo sum..." la republica

Avèm parlat
 Me siái calat
 Una minuta

A de que sèrv o sabi pas
 Arriba a totes d'estre las
 Nos chauríá èstre enrabiats
 Batre campanas braces virats

Batejada

Jamai non pòi venir
 E ne'n siái tot moquet,
 Saupretz a l'estanquet
 Solide m'escarnir.

Bien prendretz del bon vin,
 Oli del melhor sen,
 Na fèrnna sensa-sen,
 Alhet fresc del matin...

Batejaretz pistèla,
 Amb un bel e bon biais,
 Podents mai macarèlas,
 Tot Bordèu se'n esgaia.

E tant que bacivèla
 Jogaretz del bochon,
 Assajaretz pistèla
 De beure d'abochon!

Anèm, passetz bòn temps!

La tulipa

La tulipa flor otomana
 Dels sentiments es ondradura
 Sa color retipa l'auguri
 Que d'amor sap las grànds enganas

Aquesta ròsa orientala
 D'odor subtil e d'anar gent
 Vira sa rauba majorala
 Al chap del cèl dels còrs ardents

Water Lily

Una legenda brasiliiana
 Nos conta qu'una genta indiana
 S'enamorèt de les estèlas

E voliá tan ne tochar una
 Que lo mistèri se desvèla
 Que se sarrèt mai de la luna

Tan ben qu'un ser se gandiguèt
 Al bèl som d'una granda serra
 Sota sos uèlhs s'espandiguèt
 La grand belesa de la terra

Chasca estèla de l'univers
 Se rebatiá dins l'amazòna
 Que sas tenchas del blau al verd
 Lai miralhavan d'esclats jaunes

Per admirar aquel miralh
 La joina filha se clinèt
 Un marrit pas al bòrd del balç
 Lo flume grand l'engoliguèt

Esmoguda la luna aubanca
 Faguèt brulhar de son idèa
 L'estèla d'aiga brasilenca
 La femna-flor en la nimfèa

Certitud

Es venguda un matin non sabi pas perque
 Ma musa sus mos uèlhs tot d'un còp se pausar
 E i aviá dinc sos uèlhs tos uèlhs e mai los mieus
 La color del passat e la dels chamins grànds
 E tanben dinc son rire ta votz e mai la mieuna
 A l'encòp lo bonür a l'encòp la dolor

Lai

Demest las aigas lindas e lai lo marme blanc

D'espèr mas contra tu a bèles uelhs barrats
 Me venguères cercar e prene per la man
 Tornères a la lutz mos espèrs esmarrats

Aquesta lutz amara per lo chamin dels mòrts
 Demest las aigas lindas e lai lo marme blanc
 Aquò's ben lo resson de nòstres baticòrs
 Que me tornèt als vius delai los Aliscamps

Mentre que las tulipas se fasián las mai gentas
 A virar vers los cèls lors raubas tras qu'ardentas
 Demest las aigas lindas e lai lo marme blanc
 Ta man quitèt la mieuna e quitèt son amant

Pr'aquò non fugissiás ères totjorn aquí
 A quauques pas enlai per me mielh envasir
 E benlèu me dire tòrna prene ma man
 Demest las aigas lindas e lai lo marme blanc

Loba

Ma loba
 Te recatas dinc ton recanton trabałhadís
 Als quatres caires de mos sentiments
 Ont al matin totjorn lhi brulha
 L'esper lo mai achabadís

Siás la loba
 La maire e l'amanta
 La calinhaira e la dangieirosa
 De las bochas de rosèlas
 E de las dents tan blanchas

Siás una ideia
 L'ideia del perfum sobre ta charn d'ambra
 L'ideia d'un tremolament lo long l'esquina
 L'ideia de las pòrtas entre-dubèrtas
 Coma las miugranas de las fruchas de sang

Siás la femna-flor
 La de la prima que jamai non tòrne
 La de las chalors enebidas
 La que se duèrb per mièlh m'enclaure
 E desapareis dinc mon ombrà

Siás la fin
 Siás lo començament

Traduccions

Preguièira de André Zirnheld

A vos m'adreici, mon Dieu,
perque solet balhatz
çò qu'es d'avedre d'esper se.

Balhatz-me, mon Dieu, çò que vos es demai
Balhatz-me çò que vos es pas jamai demandat.

Vos demandi pas lo repaus
nimai la tranquilitat
ni la de l'arma, ni la del còs.

Vos demandi pas la riquesa
nimai l'escasuda, quitament pas la santat.

Tot aquò, mon Dieu, vos es tan talament demandat
que ne'n devètz pas pus avedre.

Balhatz-me, mon Dieu, çò que vos es demai
Balhatz-me çò que vos es refusat.

Vòli l'inseguritat e lo pensament
vòli lo torment e la batèsta,
e que me los balhatz, mon Dieu,
a jamai,
que siage segur de los totjorn avedre,
qu'aurai pas totjorn lo coratge
de los vos demandar.

Balhatz-me, mon Dieu, çò que vos es demai
Balhatz-me çò que los autres vòlon pas.

Mas balhatz-me tanben lo coratge
e la fòrça e la fe.

Que vos solet balhatz
çò qu'es d'avedre d'esper se.

Corcovado

Un recanton, un violon
Aquest amor, una chançon
Per far plaser a quau òm aimà

Pro de calme per pensar
Avèdre lo temps de somiar
De la fenèstra veire lo Corcovado

Lo redemptor, tan bèu

Charir la vida totjorn ansin
Tan coma vos pè de mi
Entrò escantir la vielha flama

E ieu que èri triste

Chançon d'Antônio Carlos Jobim
creada'n 1960

Incredule'n lo mond
 A vos rescontrar ieu coneissegùèi
 Ço que es lo bonür, mon amor

XXXIII

ARA, man dinc la man, en aquela encontrada
 Onte la votz d'Amor docàment resonadèt
 Es ensèm que devèm faire una passejada,
 E estent vielhs amics, non nos mostrar del det,
 E non se desolar, qu'es estat bel e gai
 Lo nòstre amor que duèi, s'achaba d'aquel biais.

Un caraco ambe una jauna e roja tenguda
 De longa sus un aubre, es a picar picar;
 Mentre que alentorn de nòstra solituda,
 Lo vent joiosament estira son fiular.
 Las fuèlhas — elas non se son jamai planhudas
 Quand chasca an las amena a viure lor chasuda.

Ara, man dinc la man, entendèm pas pus,
 La vilanelà e lo rondèu. Perquò encara
 Nos embracarem, m'amor, abans qu'al treslutz
 Nos chale nos laissar dinc 'questa nuèch amara.
 Te laguies pas, m'amor, te laguies pas en ren,
 Los ans, los ans, son rassemblaires, o sas ben.

James Joyce, poesia XXXIII de *Chamber Music*, recuèlh de poesias publicat ne 1906